

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben: Félévre 6 K, negyedévre 3 K — f.
Vidéken: " 9 K, " 4 K 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprecht-palota, földszint,
az udvarban hátul.

Andrássy Gyula gróf programbeszède.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, jan. 15.

A belvárosi szövetkezett ellenzék képviselőjelöltje: **Andrássy Gyula** gróf vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta meg programbeszédét a fővárosi vígadó nagytermében, melyet a választó polgárok zsufolásig megtöltöttek. *A belvárosi választók tömött sorokban, mintegy 3000-en vonultak fel zászlók alatt a Sas-körből a Váci utcán át a Vigadóhoz, a hol a külvárosi közönség lelkes ovációval és éljenzéssel fogadta az Andrássy párti választókat. A nagy terem karzatait a hölgy közönség gyönyörű sora foglalta el, a szónoki emelvény felett levő karzaton a mágnás asszonyok díszes sora foglalt helyet. 11 órakor már annyira tömve volt a nagyterem, hogy senkisémet jöhetett be. Ekkor vonult fel az elnöki emelvényre az intéző-bizottság, élén Polónyi Gézával, akit percekig tartó éljenzéssel és tapsal fogadtak. A zajos ováció és a lelkes taps megújult, mikor megjelent a teremben **Kossuth Ferenc, Apponyi Albert gróf, Darányi Ignác, Batthyányi Tivadar gróf**, akik az elnöki asztal mellett foglaltak helyet. *A kiváló politikusok elé a karzatról gyönyörű virág csokrokat dobtak, a közönség pedig rágyújtott a Kossuth-nótára. Azonkívül megjelentek még: Andrássy Géza, Hadik Endre gróf, Károlyi Mihály gróf, ifj. örgróf Pallaviciny Ede, Fáy Béla, Rohonczy Lőrinc, gróf Batthyányi Emil, báró Edelsheim Gyula, Abrányi Kornél, Zemplény Moskovitz Géza, Förster Aurél; valamennyijüket a közönség zajos éljenzéssel fogadta.**

Polónyi Géza beszède.

Pont 11 óra volt, a mikor Polónyi Géza az elnöki emelvényre lépve, a nagygyűlést a választók többször megújuló éljenzése és lelkes ovációja között a következő beszéddel nyitotta meg: Mélyen t. választó polgárok! Az alkotmánynak védelmére szövetkezett belvárosi ellenzéki választó polgárok nagygyűlését ezennel tiszteletteljesen megnyitóm. Jelszavunk: **Eljen gróf Andrássy Gyula képviselőjelöltünk.** (Hosszas éljenzés.) Napirendünk: A képviselőjelölt hitvallásának meghallgatása. Hogy ezt alkotmányos módon végrehajthassuk, jelöltünk iránti tiszteletünk-

nek is kifejezést adjunk, méltóztassék dr. Fridvalszky Sándor vezetése alatt egy tizenöt tagú küldöttséget érte küldeni, hogy őt meghívja erre a nagygyűlésre, amely azt hiszem, minden igaz magyarnak — meggyőződése szerint — máris fényes jele a győzelemnek. A küldöttség tagjait felkérem Förster Aurél, Dobrovcsky Ágost, Boros Soma, Krammer Miksa, Némay Antal, dr. Pertik Ottó, dr. Meizlisz Mór, Kronberg József, Tömöri Károly, dr. Tóth István, dr. Márton Sándor, dr. Witthen Lajos, doktor Neumann Árpád, dr. Fischer Bélát. (Élénk éljenzés.) Felkérem a küldöttséget, méltóztassék értesíteni képviselőjelöltünket arról, hogy mi nagy számmal egybesereglett választók őt tiszteletteljesen várjuk, hogy programbeszédjét megtartsa. Felkérem doktor Fráter Béla jegyző urat, hogy a mai ülés jegyzőkönyvét vezetni sziveskedjék. Tisztelettel értesítem a n. é. polgártársakat, hogy szólásra a szövetkezett ellenzék érdeműs elnöke: **Kossuth Ferenc** (Élénk éljenzés) jelentkezett.

Kossuth beszède.

Kossuth Ferenc: (Hosszantartó lelkes éljenzés. Halljuk, halljuk.) Tisztelt polgártársaim! Itt két irányzat küzd egymással, az egyik a böles, törvénytisztelő, jogtisztelő, alkotmányvédő, szabadságszerető, igazságos kormányirányzat; a másik a szilaj, meggondolatlan, heves, semmi akadály előtt meg nem hátráló, jogot, törvényt saját céljainak feláldozó irányzat.

A ki békét akar s a felmerült kérdések rázkódtatás nélküli megoldását, az szavazzon **Andrássy Gyulára.** (Zajos éljenzés.) A ki nem bánja, ha felforgatják a közbékét nem bánja, ha óriási károkat okoznak egy beláthatatlan végű és eredményű mesterségesen felidézett küzdelemmel, az szavazzon **Tisza Istvánra.** (Abcug, le vele.)

En bizon a belvárosi polgárok józan felfogásában, szabadságszeretében, hazafiságában, békeszeretében, amely béke nélkül minden keresetforrás bedugul és nehéz napok jöhetnek a közel jövőben a hazára s a polgárookra. Nehéz napok jöhetnek, mert ott, hol a kormány előtt a jog, a törvény, az alkotmány nem szent, ott sem az országnak, sem a nemzetnek, sem az ország polgárainak nincs többé biztonsága.

A ki ma egyik törvényt sérti meg, az holnap a másikat sérti meg és a hatalmi mámor vakságában lépésről-lépésre rohan lefelé a lejtőn, a melyre lépett. A jogtörés tere sikamlós, a ki rálépett, azon megállni nehezen tud; egyik jogtörés a másikat követi, egyik erőszak a másik után következik. Olyan láncolat ez, melyet a körülmények kovácsolnak össze, a jogtörés által felidézett küzdelem anyagából. A hazaszeretet intő-szavának meg kellene állítani Tisza Istvánt az erőszakoskodás útján, de mert őt egy rögeszme kultusza elvakítja, a melynek ápolása nagyon is érdekében van, a hagyományos „bécsi kéznek“ csakis a hazafias magyar polgárok állíthatják meg és emelhetnek ledönthetetlen gátat a fékevesztett miniszterelnök elé.

A hol a kormány törvényt sért, ott a haza veszélyben van.

E veszély tudata hozta össze a különböző pártokat, a melyben egy szívvel, egy lélekkel törekszünk, minden párt- és elkülömbőség nélkül mindnyájan egy cél felé, a jogfolytonosság visszaszerzése felé; a jog, törvény és alkotmány védelmére tömörülve.

E céllal jöttem én is ide, úgy mint a szentírás magvető embere, ki elvetvén a magot, némelyik az utszélre hullott és eltaposták azt a járókelők, vagy felszedték a madarak, némely mag pedig a sziklára esett és ott elszáradta, más mag a töviske között hullott s a töviske felnevekedve, megfojtották azt, de volt elég mag, mely a jó földbe hullott s az kikelt és áldást hozott. (Élénk tetszés.)

Ide jöttem tehát magot vetni, behoztam ide a magyar függetlenségi eszme örökké viruló tavaszát. (Hosszas lelkes éljenzés és taps.) Behoztam a magyar lélek legfőbb vágyódását, a magyar hitnek legszebb reménységát, behoztam ide a nagy gondolatot: a magyar függetlenség gondolatát s e nagy eszme erkölcsi erejét hogy támogassa a jog, törvény, az alkotmány bátor védőjét: a böles és okos kormányzás jövőjének emberét. — **Eljen Andrássy Gyula.** (Szünni nem akaró lelkes éljenzés és taps.)

Apponyi Albert beszède.

Polónyi Géza jelentette ezután, hogy **Apponyi Albert** fog szólni, mit a választók nagy tetszéssel fogadtak és feszült figyelmük mellett a következőket mondotta **Apponyi:**

T. polgártársaim. A mi évezredes alkotmányunk és azzal összeforrt nemzeti létünk rengeteg sok és veszedelmes vihart állott ki győzelmesen. Kiállta győzelmesen az anyagi erőnek tulsulya alatt is, a mikor az anyagi erőszak látszólag nemzetünkön már-már diadalmaskodott, a mikor a mi szabadságunk néha évtizedeken át tényleg nem érvényesülhetett, a mikor alkotmányunknak mindennapi megnyilvánulásai szüneteltek: akkor is tovább élt az alkotmány törhetetlen, elpusztulhatatlan erővel és feltámadott a megpróbáltatás után újra és ugyanaz volt, a mi a felfüggesztés, az erőszakos szünetelés előtt. Miért? Egy elv erejénél fogva, a mely elvhez őseink viharteljes századokon át mindig ragaszkodtak, ez az elv a jogfolytonosság szent elve. A jog csak folytonosságban élhet. Ha meg van szakítva és ha a szakítást elismerjük és jóváhagyjuk, ha a szakítást nem orvosoljuk, akkor magának a jognak ereje elenyészett, csak úgy mintha egy fatörzstől elfűrészelnék: hiába helyezük rá ismét az elfűrészelt részt a maga talapatára, az elfonyad, nem virul többé, mert el van választva azon éltető nedvektől, amelyeket a gyökerek utján kap az anyaföldtől. (Éljenzés és taps.) Ilyen a jog élete, folytonosságon alapul és ez a nemzet azért tudta alkotmányát fentartani, azért nem sikerült a nemzet alkotmányához gyilkos kézzel hozzáférkőzni a tuhatalomnak vagy más erőszaknak, mert ez a nemzet a maga egészséges ösztönével felismerte, hogy a jogfolytonosság elvében van az a diadalmas erő, amely minden tetszhalottsággal szemben feltámadást biztosít, melytől azonban, ha eltérünk, még ha tetszélet is

Elismert legjobb magyar pezsgő Pártos és Surányi pezsgőborgyárosok
a „**FREGOLI SEC**“

Készítik:

Budapest, VII. József utca.

Kapható minden előkelő kávéházban vendéglőben és szállodában s a legtöbb jöhrű fűszer csemege üzletben. Utánzásból óvakodjunk

van, valóságos halál áll be. (Éljenzés és taps.) És ami a jelenlegi küzdelmet oly véghetetlen komolylyá teszi, az épen azon körülmény, hogy a jogfolytonosság elvét ezuttal először támadták meg magyar emberek, támadta meg gróf Tisza István. Tehát a mi nemzetfentartó feladatunk abban áll, hogy a jogfolytonosság elvének sérelmét ne engedjük átmenni az életbe, a köztudatba, hogy a jogfolytonosságon belülről eszközölt támadást és sérelmet épen olyan erővel verjük vissza, amilyen erővel vissza tudott verni ez a nemzet minden külső támadást. És ha a jogfolytonosság elvének diadaláról van szó, ha arról van szó, hogy ebben a kerületben, a mely Deák Ferencnek volt a kerülete, a jogfolytonosság egy képviselőjét kell választani: hát kit választhatnának erre, mint azon férfiú méltó fiát, aki Deák Ferencnek a jogfolytonosság elve böles kifejtőjének böles munkatársa volt: Andrassy Gyulának hasonló nevű és hasonló szelemű fiát. (Zajos éljenzés.) És azért igen helyesen mondta Kossuth Ferenc barátom, hogy mi, akik már részben eredetileg ellenesei voltunk a 67-es kiegyezésnek, részben úgy mint én, annak 30 esztendőn át tántoríthatatlan híve, de sajnálatomra most elvesztettem hitemet e mű erejében, azért mi mégis idejövünk, hogy annak a férfiúnak zászlaját segítsük győzelemre, aki a 67-es alapon bár, de a jogfolytonosság elvét képviseli, másfelől képviseli az utolsó lehetőségét annak, hogy a 67-es alapon ismét helyreálljon a meggingott bizalom nemzet és király között, ismét meg lehessen kísértetni nemzetünk igazaink, teljes érdekeinek életerős előmozdítását (éljenzés és taps). A mi minket elválaszt elvi álláspontjainkban, az nagy fontossággal és nagy jelentőséggel bír, és mi sem áll távollabb tőlünk, vagy gróf Andrassy Gyulától, a ki a politikai hűségnek és becstelenségnek mintaképe (éljenzés), mint ezeket a mélyreható elvi különbségeket el kedélyeskedni akarni. Nemde ezen különbségek mellett van egy elv, amely fontosabb minden minket elválasztó elvnel, mert mindnyájunk elvei alkotmányos érvényesíthetőségének alapja: ez az elv a jogfolytonosság szent elve. Juttassák diadalra azt a zászlót, melyre e szent elv van felírva. Teljesítse mindenki e nagy időben hazafiúi kötelességét: válasszák meg gróf Andrassy Gyulát. (Hosszantartó éljenzés és taps.)

Mintegy egy negyedórai szünet után, miadatt a választók ezrei a Kossóth-nótát és a Hymnuszt énekelték, megérkezett gróf Andrassy Gyula, a ki a terembe való belépésekor percekig tartó éljenzéssel, kendő- és kalaplengetéssel fogadtak, a hölgyek pedig egész virágosot dobtak a jelölt előtti asztalra. A többször megújuló lelkes ováció lecsillapultával Polónyi Géza üdvözölte Andrassy Gyula grófot.

Andrassy Gyula gróf: Sokáig haboztam, elfogadjam-e a jelöltséget. Haboztam, ámbár tudom, hogy nagyobb politikai kitüntetés nem érhet, mint ha sikerül Deák Ferenc kerületének bizalmát megnyerni. Haboztam, mert nem akartam egy ifjúkori barátommal személyesen mérközni, mert nem akartam táplálékot adni annak a gyanunak, annak a gyanúsításnak, hogy engem személyes ellenszenv, vagy rivalitás érzete vezet akciómba. Minthogy azonban a kerület ellenzéke velem rendelkezett, kötelességem volt engedelmessé válni. (Lelkes éljenzés.) A harcban nem nézheti az ember, hogy kivel áll szemben, csak azt kell néznie, hogyan tehet mennél több szolgálatot annak az ügynek, a melyért küzd.

Ezért tehát haladni fogok a kötelesség útján, mondjanak rólam bármit, gyanúsítsanak bármivel. (Lelkes és szünni nem akaró éljenzés.)

Midőn azonban ezt teszem, érzem annak szükségét, hogy kijelentsem: hogy a miniszterelnök ur végső céljainak tisztaságában nem kételkedem. Kijelentem ezt ama hang ellenében, melyet a miniszterelnök ur velem szemben használt; annak ellenére, hogy ő engem fiók Deák Ferencnek, poseurnek nevezett s hogy jupiteri kézmozdulattal

és szánalmas mosolylyal, melylyel reánk, szegény közönséges halandókra, nem komoly elemekre tekinteni szokott, az elvtagadás lejtőjének legfenekére lőköt le.

Am éljen, ha öröme telik benne, velem szemben ezentul is ezzel a hanggal. Én nem követem példáját.

Ismétlem, nem kételkedem jóhiszeműségében. De sajnós, más dicsérni valót aztán nem is találok mostani politikai magatartásában. A jóhiszeműség pedig valamely politika ajánlataképen édes-kevés. A történelem bizonyítja, hogy jó akarattal már tömémentelen kárt okoztak. Torquemada, a híres spanyol inquisitor csupa jóakarát volt és még azoknak is az üdvét akarta biztosítani, a kiket kegyetlen kínzással kivégeztetett. Tisza is jót akar a magyar parlamentnek, de félek tőle, hogy csak annyi jót fog neki tenni, mint Torquemada tett azoknak, kiket a máglyán elégetett. (Ugy van, ugy van!)

A miniszterelnök jóakarata mondhatni valóságos országos csapás. A miniszterelnök ur a maga jóakaratóból merit erőt és bátorságot arra, hogy hihetetlen komolysággal kitartson téves meggyőződése mellett. Szerencsétlen állapotainknak legfőbb oka Tisza kettős rögeszméje. A mai zavar főoka a miniszterelnök urnak azon meggyőződése, hogy a parlamentben a formákat nyíltan és erőszakkal lehet és szabad megsérteni és hogy a házszabályokat csakis ilyen uton lehet módosítani.

Ezen meggyőzések indították arra, hogy már 1898-ban vállalkozzék az obstrukció megtörésére. (Ugy van, ugy van.) Ezen meggyőződése alapján akarta az ujonejutalék emelését keresztül erőszakolni, még pedig azon vívmányok nélkül, amelyekből most érdemeket kovácsol magának. Ezen meggyőződésből kiindulva, írta meg harcias ugrai levelét, midőn még nyugalom volt a képviselőházban, midőn az obstrukciónak híre sem volt. Ezen meggyőződése indította arra, hogy november 18-ikán, a magyar parlamentarizmus e gyásznapján a szerencsétlen zsebkendő jelenetet rendezze. (Szégyen.)

E kérdésben a miniszterelnök ural mindig homlokegyenest ellentétes nézetben voltam (Nagy éljenzés.), azt hittem mindig, hogy a házszabályokat nem lehet és nem is szabad erőszak útján módosítani. (Zajos éljenzés és taps.)

Azért lettem dissidens 1898-ban, ezért fordultam Tisza ellen. (Zajos éljenzés.) Midőn az ujonejutalék emelése érdekében akarta a házszabályokat megváltoztatni s ezért léptem ki a pártból november 18-ika után. (Szünni nem akaró éljenzés és taps.)

Mik voltak indokaim?

Először is mindig azt hittem, hogy más uton, jogszerű uton is el lehet érni a házszabályoknak kívánatos mértékű módosítását. (Ugy van, ugy van.) Azt hittem, hogy ha nem sértjük a szólásszabadságot, ha óvakodunk minden bántó és felesleges korlátozástól, ha ezen reformot összekapcsoljuk a választási reform ügyével, ha a többség méltányos szellemében mindenek előtt a pártközi egyezség útját kísérli meg, — mondom, mindig azt hittem, hogy ez esetben sikert érhetni. (Ugy van, ugy van.)

Továbbá azon nézetben voltam és vagyok, hogy még ha az így megindított akciót az ellenzéknek egy része obstrukcióval akarta volna is megakasztani, ez a rész is meghajolt volna akarata előtt, a melyet az ekkor megkérdezett nemzet a házszabály módosítása érdekében lábra állított volna. (Lelkes éljenzés.)

Ez meggyőződésem. De elismerem, hogy ezen számításomat kétségbe lehet vonni. Azt azonban meg nem foghatom, meg nem érthetem, hogy a miniszterelnök, a ki a választások eredményétől várja a már annyira elmérgesedett per eldöntését, nem bizott abban, hogy a sokkal könnyebb feladattal ugyanazon választók tekintélye megbirkózzék. Megfoghatatlan az a logika, a melylyel azt reméli, hogy a választók elnémitják a jogtalanság ellen irányuló tiltakozásunkat, de hogy nem lettek volna képesek a többség jogos akaratának érvényt szerezni.

A miniszterelnök ur még a mult parlamentben akarta helyreállítani a rendet és csak azután volt szándékában a nemzethez fordulni, hogy ez szentesítse sikereit. S most azt mondja, hogy a legalkotmányosabb ut: a határozat végrehajtása előtt megkérdezni a nemzetet. Honnan van ez a változás? Talán megszállotta a szent lélek? Nem uraim! Azért érlelődött meg benne az a meggyőződés, hogy a legalkotmányosabb mód a nemzetől felhatalmazást kérni az erőszakra, mert pártjának feltámadt a lelkiismerete. Nem akarták erőszakkal végrehajtani azokat a határozatokat, melyekről maga a szabad- elvű párt hivatalos kiáltványában elismeri, hogy érvényességük kétségbe vonható. Ezért kellett a miniszterelnök urnak lemondani azon szándékáról, melyről maga elismeri, hogy nem a legalkotmányosabb. (Zajos éljenzés.) És ha kudarc volt a honmentő akció eddigi lefolyása, kudarc lesz a folytatása is.

Az ellenzék ugyanazon az állásponton lesz, amelyen eddig volt. Nem is helyezkedhetik más álláspontra. Maga a szabad- elvű párt is elismeri, hogy a lex-Dániel érvényessége nem függ a választások eredményétől. Eszerint a választások az ellenzék jogi meggyőződését sem változtathatják meg.

Az a parlament, melyben ilyen módon csináltak rendet, nem lesz többé az ország parlamentje; az egy párt konventikuluma lesz. Az a parlament, ahonnan kétségbevonható jogialapon és nyers erővel az utcára szoritották ki az összes ellenzék, nem lesz többé sem formáiban, sem lényegében igaz parlament.

Önök, a polgári munka embereit, a béke és rend természetes barátait azzal akarják a kormányhoz csatolni, hogy ez majd biztosítja a munka első feltételeit, a normális politikai életet. Igaz, hogy a bizonytalanság nyomoztatóan hat közgazdasági állapotainkra, de nagyon téved, aki azt hiszi, hogy a mai kormány a mai rendszerrel, biztos és nyugodt közállapotokat képes teremteni. Amit a kormány akar, azt azon az uton, amelyen jár, el nem érheti.

Ha tehát a választók békét akarnak, ne adjanak életerőt annak a politikának, mely meddő harcokban fog elvérezni, ne tegyék lehetővé a céltalan jogtiprás folytatását, hanem támogassák azokat, akik a békés kibontakozás útjait egyengetik. Én ígérem, főcéloom mindig a jogfolytonosság megővésével elérendő békés kibontakozás marad. (Szünni nem akaró éljenzés és taps.)

Robbanás a gázgyárban.

A város veszélyben.

Debrecen, jan. 16.

Tegnap este a városi gázgyárban robbanás történt. A gáztisztító (desztilláló) helyiségben a légszesz eddig ki nem puhatolható okokból tüzet fogott s légszeszrobbanást okozott.

A robbanás levegőbe röpitette az épület tetejét, kidöntötte az oldalfalakat s a tisztító szerkezetét megrongálta.

Szerencsére a tűzoltóság idejekorán megérkezett Publig Ernő vezetése alatt s arra fektették a fősúlyt, hogy a gázgyűjtő medencéktől, reortáktól elvágják a tüzet. **Mert ha ott történik robbanás, az a város egész északi részére végzetessé válhatott volna. Emberben kár nem esett.**

A veszedelmes gázrobbanásról tudósítónk a következőket írja:

A robbanás első híre.

Tegnap délután fél 6 órakor, a városban elég sötét van, a vasuti indóház felett vörös volt az ég alja.

Egy pár pillanat múlva gyorsan terjedt el a hír, hogy a városi gázgyárban robbanás történt.

Természetesen az óriási robbanást csak azok hallották, a kik a város északi részében lakosok.

A Varga-utcán, Ispotálylapon, az indóház körül lakók hallották a robbanást s ugyancsak megrémültek. A vasuti hivatalnokok kiszaladtak a hivatalokból, azt hívték, hogy valamelyik vasuti gépkazán robbant fel.

A tűzoltóságot a vasuti főnökség értesítette telefonon.

A tűzoltóság kivonul.

A tűzoltó laktanyában a tűzoltóság éppen Ernő névnapot ünnepelt. Akkor jött a riasztó hír, hogy a gázgyárban robbanás történt.

Együtt voltak vagy 70-en, a kik egy pár perc alatt teljesen készenlétben vonultak ki, mindenféle felszereléssel ellátva.

Persze, most már a vágató tűzoltók láttára a város is értesült a veszedelemről.

Lángokban álló épület.

Mire a tűzoltóság kivonult, a tisztító épület már lángokban állott.

Olyan magasan csaptak fel a lángok, mint a gázgyár kéménye s a szél ugyancsak hordta a tüzesóvákat a gázgyár egyéb szomszédos helyiségei felé.

Szerencsére Publig főparancsnok felismerte azonnal a helyzetet s első, legsürgősebb dolognak azt tartotta, hogy a gáz-tartóktól elvágtja a tüzet, mert a tartályok felrobbanása nagy veszedelmeket okozott volna.

És megindult az emberfeletti munka.

A robbanás.

A robbanás fél 6 órakor történt. A gáztisztító 3 tartálya közül az egyik bizonyára léket kapott s gázömlés állott elő.

A felgyülemlett gáz valahogy tüzet fogott s felrobbant.

Közel lakó emberek mondják, hogy óriási volt a robbanás és sokan azt hitték, hogy földrengés van.

A tisztító helyiség közel 8-10 métermázsás öntött vastetejét a robbanás 60 méter magasságra dobta fel, az óriási robajjal esett vissza az udvarra. E közben a tisztító helyiség oldalfalai is kifelé fordulva összeomlottak.

A nagy szél a tüzet egyre jobban élesztette és a tüzesóvákat nagy távolságra szórta szét.

Oltás életveszély közt.

A tűzoltóság nyomban munkához látott. A megrémült közönség összefutott, úgy hogy katonaságot kellett a rend fentartása végett igénybe venni.

Félő volt ugyanis, hogy a tűz eléri a gáztartókat s újabb robbanás történik, ugyancsak az a veszedelem is fenyegetett, hogy az égő épületben levő gázórákat felrobbantja a még bennük visszamaradt gáz.

De legveszedelmesebb helyzetben a tűzoltók voltak, a kik igazán vakmerő bátorsággal dolgoztak a veszedelem elhárításán s megérdemlik a dicséretet.

A tűz lokalizálása.

Dacára a nagy veszedelemnek, a városba nem igen jutott el a hír a maga valóságában.

A színházi közönség körében az a né-

zet volt elterjedve, hogy csupán egy kis munkás pajta égett le.

Csak mikor a színháznak vége lett, akkor látta a teljesen sötét utcákról, hogy mégis veszedelmesebb tűznek volt kitéve a gázgyár és maga a város is.

Ekkor hozták hírül, hogy a tüzet este 9 órára sikerült a tűzoltóságnak teljesen elfojtani.

Mi lesz a város világításával?

Tegnap este ugyancsak észrevehető volt a gázrobbanás hatása. A városban este 8 órakor az utcai lámpák tulnyomó részét kioltották, 10 órakor pedig egyáltalán nem égett egyetlen közlámpa sem.

Debreceni Jenő igazgató intézkedett így, mintán nem lehet tudni, hogy mennyi idő alatt lehet a megrongált szerkezetet a gáztisztítóban helyrehozni.

Ugyancsak telefonon felkérte a vendéglők és kávéházak tulajdonosait, hogy takarékoskodjanak a gázfogyasztással, miután a zavar esetleg napokig tarthat.

UJDONSÁGOK.

* **Magyar név.** Tennenbaum Lipót kárászai illetőségű debreceni lakos és kiskorú Ábrahám, Izidor, Szerén, Nelli, Blanka nevű gyermekei belügyminiszteri engedéllyel Fenyvesre magyarosították nevüket.

* **Egy vasbutorgyáros csődje.** A debreceni törvényszék Flegler György vasbutorgyáros vagyonára csődöt rendelt el. A csődöt megbiztosította dr. Udényi Nándor albiró, gondnoka dr. P. Ábrahám Dezső, helyettes gondnoka dr. Kiss Gyula. A követeléseket február 20-ig lehet bejelenteni.

* **Csendes vásár.** A téli vásár az, mely külsőleg alig változtat valamit a város képén. A kemény, zord időjárás sokakat távol tart, idegeneket alig lát az ember, kivéve azt a néhány rendes alakot, akik különben is elmaradhatatlan alakjai az ország minden vásárjainak. Szinte sejtették ezt a nemzetközi zsebesek s még ezek is távolartották magukat. A rendőrségnek nem igen akadt dolga. Még csak egy kis parázs verekedés sem történt. Ez pedig nagy szó, mert debreceni nagyvásárt verekedés nélkül, hogy egy néhány ember koponyáján folytonossági hiányok ne keletkezzenek, alig lehet elképzelni. Az időjárás úgy látszik még rendőrnök is beválik.

* **Szabó Kálmán zászlóbontása a Homokkertben.** Szabó Kálmán, a III. kerület ellenzéki képviselőjelöltje tegnap a legélénkebb érdeklődés mellett bontotta ki zászlóját a Homokkertben, melynek szavazó polgárai csaknem egytől-egyig az ő hívei. A népszerű jelölt ötösfogaton, több ellenzéki vezérférfiu kíséretében ment ki a Homokkertbe, melynek bejárájánál Jánossy Zoltán lelkész üdvözölte őt. A közel kétszáz főből álló választóközönség ezután az olvasóegylet házána udvarára vonult, hol Jánossy Zoltán üdvözölte újból Szabót, ki nagy hatás, sűrű éljenrivalgás között mondotta el programbeszédét. — Zugó helyeslés között tettek fogadalmat a választók arra, hogy hiven s becsülettel fognak harcolni az ellenzéki lobogó diadaláért. Azután Bakonyi Samu képviselő mondott tüzes beszédet Szabó érdekében, majd Varga Lajos dr. buzditotta lelkesedésre s kitartásra a vá-

lasztókat. A zászlóbontás ezzel a Homokkertben, e derék városrészben is megtörtént s bizonyosra vehető, hogy a kert összes választói tömörülni fognak az ellenzék zászlaja alatt.

* **Debreczeni népzeneész Párisban.** A Rácz Károly zenekarának egyik népszerű tagja Oláh Józsi tegnap este elutazott Párisba. Megvált a Debreczeni zenekartól s most ott a franciák fővárosában keresi a boldogulást. Be akar állani valamelyik ottani cigány zenekarba. Sikerül-e terve, vagy nem, kitudja?

* **Elégett állatok.** Közel a Palaghoz Szenes Imre tanyáján tegnap nagy tűz pusztított. A tanyán lévő földbe épített istálló gyuladt ki, melyben tizenöt tehen volt. Az istálló teljesen elhamvadt, vele együtt elpusztultak a tehenek is.

* **Délutáni theázás.** A Szent-Erzsébet nőegyesület tegnap délután ismét five o'clock thee-t adott a Bika nagytermében. Ujra a társaságok elitje jött össze s kedvvel, feszelenül folyt le megint a délután. Mindenestre kedves dolog ez az összejövetel s az előkelő közönség örömmel is üdvözli érte a kezdeményezőket. A sétahangverseny, melyet a Rác-zenekara tartott meg, szintén közrehatott a hangulat emelésében. Nyolc óra után a la carta vacsora s tánc volt a földszinti étteremben.

* **Éjjeli kaland.** Egy kissé kaptos fejjel éjjeli kalandra indult Orosz Antal földműves, mely ránézve ugyancsak balul ütött ki. Az éjjeli órákban bemászott a gőzmalom kerítésén, valószínűleg azért, hogy imádottjához menjen. Alig ért a kapun túl, mikor az őrszem észrevette, lármát ütött, mire a Margit-füredőben lévő rendőrök oda siettek. Oroszt elfogták és a központra kísérték.

* **Tolvaj asszonyok.** Két asszony Meszes Juliánna és Kovács Erzsébet arra vállalkozott tegnap a déli órákban, hogy Altman Mór Bádagos utcán lévő üzletét meglopják. Tervük csak részben sikerült, amennyiben sikerült ugyan az üzletből 9 darab sapkát elemelniük de a lopást észrevették mire ők futásban kerestek menedéket. A tolvaj asszonyok közül csak Meszes Julist tudták elfogni, másik elmenekült.

* **Összeesett az utcán.** Tegnap este 9 óratájban a Csokonai-Emlékkert mellett Bihari Gábor ispotályi szegényházi ápoló hirtelen rosszul lett és összerogyott. Ápolás végett kiszállították a közkórházba, hol rövidesen magához tért.

* **Elfogott tolvaj.** A vásártéren egy Tóth Ferenc nevű 14-15 éves suhanc gyereket fogtak el a rendőrök, aki azzal foglalkozott, hogy kalendáriumokat sülyesztett a kabátja alá. Mikor elfogták már négy darab volt nála, melyeket külön-külön helyről lopott el. a suhancot lezárták.

* **Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujjalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kirakatokban.**

* **Az angol királynő szálloda fényes éttermében minden este zeneestély. A zeneestélyeken Rácz Károly és a Magyar Testvérek zenekara felváltva játszanak.**

* **Prágai sonka graham-kenyér** Tóth Kálmán fűszer- és csemege-üzletében, Piac- és Szent Anna utca sarkán.

* **Báli keztyűk, legyezők, crepe de chine, moulin depoi, liberty, selyem, bársony és plüsch, plissé fodrok minden színben, 15 és 25 cm. szélességben, legolesőbban szerezhetők be Bartha Kálmán főtéri üzletében, városház-épület.**

* **Pérez, szivar és cigaretták, finom solingoni zsebkések, ollók, borotvák, borotváló készülékek beszerzésére ajánljuk Mentze Henrik újdonságok áruházát.**

* Gyenge, görvélykóros, vérszegény, tüdőbajra hajlandó gyermekoknek legjobban ajánlható a **Mihalovits-féle iztelen csukamájolaj**, melyet, miután sem kellemetlen szaga, sem kellemetlen íze nincsen, szívesen vesznek be a gyermekek. Kapható Mihalovits J. gyógyszer-tárában, Debreczenben.

SZÍNHÁZ.

János vitéz. A *löcsei fehér asszony* bemutató előadásán volt az idén az első zsufojt ház. Tegnap másodszor volt e szokatlan látványban részünk, eltekintve a diadalmas Heidelbergi diákélet előadásaitól, de amelynek premier előadásán még sem voltak ennyien. A Jókai név varázsa után most a Petőfi nevének varázsa vonzotta a közönséget színházba. A legmagyarabb nagy költő János vitéz-ét dolgozták fel ugyanis Heltai Jenő és Kaesóh Pongrác dr.; Bakonyi Károly pedig zenét szerzett hozzá. A színházunkban tegnap bemutatott János vitéz pompás s mindenek előtt eredeti magyar tárgyú szízséje elég szerencsésen van dramatiszálva a darabban, a költő szárnyaló fantáziája révén pedig nem mindennapi látványosság produkálására ad alkalmat. A zene az I. felvonásban tiszta magyar, sok helyen klaszikusan szép. A második felvonásban már a francia alakok részéről felelevenülnek a franciás $\frac{3}{4}$ -es taktusok, de a János vitéz énekszámába a magyar motívumok dominálnak, a Bagó gyönyörű szóló számában pedig (ez a darab zenei gyöngye) olyan muzsikát kapunk, a mire a magyar zeneköltés büszke lehet. Egyébként a zenében kevés a változatosság s némileg egyhangu. Az előadásból kiváltak: Rózsa Lili poetikus megjelenése, finoman kedves játéka, Sugár Aranka szépen előadott énekszámai s Mezey Andor pompás Bagója. Krémerné H. Lili a Juliska szerepében ügyeskedett, Krémér Jenő jóízű frank király volt, s különösen egyik-másik aktualis ötletével keltett hatást. A varázs fátyol régi de még mindig remek díszletei is pompásan érvényesültek a 3 felvonás látványosságaiban. Egyébként mind a három primadonna virágot kapott s az óvációk egymást érték. Mindezeket felülmutta azonban a Rózsa Lili vitézi huszár jelmeze. A darab Budapesten 50 előadást ért meg, talán nálunk is egyike lesz a népszerűbb műsor daraboknak.

CSARNOK.

A Hámor család.

— Regény. —

Írta: **Than Gyula.**

(Folytatás.)

A szép leány vallomását rokonszenves érdeklődéssel fogadta Tekla, imponált neki ez az önállóság. Nem engedi magát s különösen a szívét irányítani. Okosan teszi. Megmondta különben Irénnek is. Őszintén, úgy ahogy érezte.

- Szereted?
- Igen! suttozta alig hallhatólag Irén.
- Igazán?
- Igazán!
- Nem szalmatüz ez?
- Nem. Régen melengeti már a szívetem. Több, mint egy esztendeje.
- Érzed hogy csak veled lennél boldog?
- Erzem, hogy nélküle nem tudnék élni.
- Bevallod ezt talán Tibornak is?
- Nem.
- De azt sejtí, hogy szereted?
- Nem sejtí.
- Nem is tud róla?
- Talán nem is merné elhinni.
- Beszélte már veled?
- Sokszor, de mindég nagyon közömbös dolgokat.
- Csudálatos! jegyezte meg Tekla — s mégis nagyon szereted?
- Ha tudnád mennyire. Mondhatnám, hogy $\frac{1}{2}$ nappal mindég csak ő van a gondolatomban.
- De hát miképpen szeretted meg?
- Miképpen?... Tudom is én... Napról-napra hallottalak titeket beszélni, hogy milyen léhák, mennyire könnyelműek, kártyások, iszákosok, henyék, dologkerülők a mai

fiatalemberek. Alig akad közöttük egy-egy jóra való. Romlott a világ, az ifjuság s az ég tudná most hamarjában elő sorolni, hogy mi mindent beszéltek ti... Talán azt hiszem ez tett engem figyelmessé Tiborra... Láttam nap nap után korán kelni, lankadatlanul dolgozni. Forró délutánokon gyalog bejárta a földeket utána nézett a munkának, este későig eldolgózott az irodában. És miért? Nyujtott ez neki valami nagy örömet, vagy boldogságot... óh nem. Kevés időt aludt, szerényen étkezett, szerényen ruházkodott. Egyetlen szünete a vasárnap volt. Olyankor is mit csinált?... Oh én kilestem... Olvasott, vagy írt... Ha elvégezte, elment a kastély parkja mögé és sétált... Ez volt minden mulatsága. Az édes apjának segít a gazdasági dologban. Tibornak tulajdonképpen fizetése sincs, hiszen te nagyon jól tudod. Az édes apja kapja a fizetést és Tibor csak azért dolgozik, hogy az édes apján segítsen.

— Igen, tudom válaszolta Tekla. De azt is tudom, hogy ez nem fog mindég így tartani.

— Miért?

— Mert Tibor csak ideglenesen, addig marad a gazdaságban, míg maga is kap állást; ekkor elhagyja az édes apját. Ilyen körülmények között könnyű lelkiismereteskedni. A szükség kényszeríti rá, hogy az édes apjánál legyen s ha már ott van s hozzá falun, valahogy csak agyon kell ütni az időt. Hogy Tibor dolgozhat, az nem bizonyít semmit. Szüksége van rá, nehogy az unalom megölje. Ezzel azonban nem azt akarom mondani, hogy Tibor könnyelmű ember. Szó sincs róla. Magam is tapasztaltam, hogy rendkívül derék fiatal ember... sőt... ha leány lennék, magam is úgy gondolkoznám mint te.

Irén áhítattal hallgatta a Tekla szavait. Olyan jól esett neki, hogy végre talált valakit, akit titkaiba avathatott, aki előtt feltárhatta a szívét. Most már van akivel elbeszélgethet Tiborról, arról a derék, nemes lélekről, aki elbűvölte az ő szívecskéjét. (Folyt. köv.)

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 krajcár, 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg be-küldetik.

* Apró hirdetések előre fizetendők. *

Ajánlat.

SZABNI TANITOK 10 koronáért. Cim a kiadó-hivatalban.

HÖLGYEK tanácsot és segítyt nyernek, szülés esetén felvétetnek, a legnagyobb titoktartás mellett, egy intelligens gyakorlott szülész-nőnél. Kényelmes lakás. — Orvosi felügyelet. Czim a kiadóban.

SZECSKAVÁGÓ járgánnyal lóerőre berendezve szalmát, zsuppot és bármiféle takarmányt gyorsan és rövid idő alatt levág, jutányos árért. Eötvös-utca 66. szám alatt. Úgyanott a szecska kis és nagy mennyiségben kapható jutányosan.

1 KG. szép mazsola 36. kr. 1 kg. papír héju dió 20 kr. 1 kg. boszniai szilva 12 kr. 1 kg. családi kávé 1 kor. 20 kr. Kertész Miklós fűszer üzletében. Csapó u. és kenyérfiac sarkán.

TISZTÁN KEZELT hegyi vörös, fehér és kerti borok üvegenként a legjutányosabb árban kaphatók. Eötvös-utca 66.

FEHÉRNEMŰ varrónő, ruha varráshoz is ért, ajánkodik házakhoz esetleg gomblyukvarrást, javítást elvállal. Erzsébet-utca 63 sz.

KÖHOEGÉSNEK LEGJOBB cukor a Borsy-féle pemetefű czukorka, egy doboz 20 fillér. Főraktár Borsy és Farkas fűszer- és csemege üzletében. Kapható Buday cukrászdájában Jóna s Jóna drogueriájában.

KIADÓ AZONNAL Kossuth utca 6. számú házban az udvarban két szobás lakás. Értekezhetni Kaszanyitzky Endrénél.

A VILÁGHIRŰ MARTELL Cognac, J V F. Martell Debrecen és vidéke részére főraktár Váray József kereskedésében.

SZEGEDI PAPRIKA különlegességek NAGY RAKTÁRA Lindenfeld J. Jenő fűszer és gyarmatárú nagykereskedésében Városház-u, 2

Kereslet.

BOLTISZOLGA megbízható, ki e minőségben már alkalmazva volt, ajánkozzon azonnali belépésre RÓZSA LAJOSHOZ Kistemplombazár.

Elvállal mindenféle szobafestéseket és tapetirozásokat a legjutányosabb

árban

HORVÁTH ANDRÁS

mázoló-, szoba- és templom-festő

DEBRECZEN,

Piacz-utca 21-ik szám alatt.

Pászka Romulusz

kávé- és tea behozatal,

ajánlja:

termeshű kávéit 5 kilós posta csomagokban elvámolva és bérmentve, valamint teát, eredeti töltésű rumokat, Déli gyümölcsöt, halmemüeket, fűszerárut stb.

Árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik. Szíves rendelését kérve vagyok kiváló tisztelettel

Pászka Romulusz
FIUME, Kappuccini 4.

A Dr. Borsos-féle

Hajszesz és Hajkenőcs

biztosan megszünteti a haj hullását, a hajvégek megtörését, a haj elmolysod st. — Teljesen ártalmatlan. — Elősegíti a haj növeését és annak színét nem változtatja meg.

1 üveg Hajszesz ára 1—2 korona.

1 tégely Hajkenőcs ára 1 korona.

Kapható:

MIHALOVITS J. gyógyszer-tárában
DEBRECEN, Főter31.szám.